

HÄMEENLINNAN HALLINTO-OIKEUS
Raatihuoneenkatu 1
13100 Hämeenlinna

HÄMEENLINNAN HALLINTO-OIKEUDELLE

ASIA

Mänttä-Vilppulan kaupungin lausunto Mänttä-Vilppulan kaupunginvaltuuston päätöksestä 19.2.2024 (10 §) tehdyn kunnallisvalituksen johdosta.

Valittaja: Mänttä-Vilppulan Perussuomalaiset valtuustoryhmä, Marko Kuronen.

Dnro 732/03.04.04.10/2024

ASIAMIES JA PROSESSIOSOITE

Mänttä-Vilppulan kaupunki
Hallintojohtaja Anitta Hietaniemi
Seppälän Puistotie 15
35800 Mänttä
Puhelin 044-0979 202
Sähköposti muotoa etunimi.sukunimi@taidekaupunki.fi

Mänttä-Vilppulan Perussuomalaisten valtuustoryhmä vaatii hallinto-oikeutta kumoamaan Mänttä-Vilppulan kaupunginvaltuuston päätöksen 19.2.2024 § 10 sekä määräämään toimenpidekiellon e.m. päätökselle kunnallisvalituksen käsittelyn ajaksi.

MÄNTTÄ-VILPPULAN KAUPUNGINHALLITUKSEN SELOSTUS JA LAUSUNTO

1. valitusperuste

” Mänttä-Vilppulan viranhaltija, sivistysjohtaja Juhani Tolonen syyllistyi tietoisesti meille valtuutetuille harhaan johtavan tiedon antamiseen, vastatessaan että MV-Kehitys Oy on tehnyt kattavan yritysvaikutus selvityksen toteutettuun kouluverkkoselvitykseen.”

Kouluverkkotyöryhmä on kokouksessaan 30.8.2023 (kokous 9/2023) päättänyt tilata kouluverkkoselvitykseen yritysvaikutusten arvioinnin MW-Kehitys Oy:ltä.

Yritysvaikutusten arvioinnin toteuttanut MW-Kehitys Oy on kaupungin osaomistama tytäryhtiö, jonka tehtävänä on kehittää kaupungin elinvoimaisuutta, yritysten palveluita ja toimintaympäristöä sekä niiden liiketoimintaa. Yhtiö edistää uusien yritysten ja työpaikkojen syntymistä

sekä nykyisten työpaikkojen säilymistä, varmistaa yritysten työvoiman saatavuutta ja kehittää elinkeinoelämän, kaupungin sekä oppilaitosten yhteistyötä. MW-Kehitys auttaa paikallisia yrityksiä kehittämis- ja liiketoimintamahdollisuuksien etsimisessä, osallistuu rahoitusratkaisujen rakentamiseen sekä sopivien toimitilojen löytämiseen.

MW-Kehitys Oy:llä on osaamiseen, kokemukseen ja paikallisten olosuhteiden vankkaan tuntemukseen perustuva paras mahdollinen asiantuntemus yritysvaikutusten arvioinnin tekemiseen. MW-Kehitys Oy on arviota tehdessään tehnyt asiantuntemuksensa perusteella riittävän selvityksen kouluverkon vaihtoehtoihin perustuvasta yritysvaikutusarviosta.

Kouluverkkotyöryhmä on kokouksessaan 29.9.2023 (kokous 10/2023) liittänyt kouluverkkoselvitysmateriaaliin tilaamansa yritysvaikutusten arvioinnin, jonka oli tehnyt MW-Kehitys Oy. Paikalla kouluverkkotyöryhmän kokouksessa olivat kaikki kouluverkkotyöryhmän jäsenet. Kouluverkkotyöryhmä ei ole pyytänyt lisäselvityksiä, korjauksia eikä laajennuksia yritysvaikutusten arvioon. Yritysvaikutusten arvio kokonaisuudessaan on ollut luottamushenkilöiden käytössä kaikissa päätöksenteon vaiheissa eikä siihen ole missään toimitilimessä esitetty tarvetta täydennyksiin tai muutoksiin. Kouluverkkotyöryhmä, sivistyslautakunta, kaupunginhallitus ja valtuusto ovat pitäneet MW-Kehitys Oy:n tekemää selvitystä riittävänä valmisteluna päätöksenteon pohjaksi.

Kaupunginhallitus toteaa lisäksi, että kaupungille ei ole tullut paikallisten yritysten omissa nimissään toimittamia vastineita tai lausuntoja. Ne eivät myöskään lähettäneet omia kysymyksiä tai vastineita kouluverkosta kaupungille määräaikaan mennessä. Mikäli asia olisi yritysten mielestä huolestuttava, olisivat ne laatineet yritysten nimissä kannanottoja tai lausuntoja kaupungin kouluverkkosuunnitelmaan.

Lainsäädännössä ei ole säädetty, että kouluverkkoa koskevien ratkaisujen valmistelun yhteydessä tulisi tehdä erillinen selvitys asian ratkaisun vaikutuksista yrityksiin vaan kaupunki on oma-aloitteisesti tehnyt huolellista ja monipuolista valmistelua kouluverkkoratkaisuasiassa. Kouluverkkoselvityksen laajuus on kaikkiaan yli 100 sivua ja siinä on monipuolisesti selvitetty eri kouluverkkovaihtoehtojen vaikutuksia. Kouluverkkoselvitys kokonaisuudessaan on ollut kaupunkilaisten luettavana kaupungin kotisivuilla (9.11.2023 alkaen) ja kaikissa päätöksenteon vaiheissa toimielinten kokousasiakirjojen liitteenä, myös valtuuston kokouksessa 19.2.2024 (§ 10). Koska missään vaiheessa päätöksentekoketjua ei kouluverkkoselvitysasiakirjoihin ole kohdistunut lisä-, muutos eikä täydennystarpeita, ei myöskään valtuuston kokouksessa 19.2.2024 (§ 10), on sivistysjohtajalla ollut oikeutettu käsitys siitä, että valmisteluasiakirjat ovat olleet vähintäänkin riittävät ja laadullisesti kelvolliset. Näin ollen viranhaltijallakin on ollut oikeutettu käsitys siitä, että valmistelu on ollut riittävää, jonka hän on tuonut esiin valtuuston kokouksessa vastatessaan esitettyyn kysymykseen. Lisäksi

kaupunginhallitus kiinnittää huomion siihen tosiseikkaan, että myöskään valittajat, jotka kouluverkkopäätöstä tehtäessä 19.2.2024 § 10 päätettäessä ovat olleet valtuutetun asemassa, eivät ole esittäneet muutos- tai lisäystarpeita eivätkä esittänyt asian palauttamista takaisin valmisteluun vaan on ollut valmis päättämään asiasta esityslistan ja sen liitteiden perusteella.

Kaupunginhallitus toteaa, että kouluverkkoasiaa valmisteltaessa ja siitä päätettäessä on menetelty hallintolain mukaisesti ja toteutettu huolellisen valmistelun vaatimusta.

2. valitusperuste

”asiassa on tapahtunut selkeä, ehkä jopa tahallinen virhe, jossa puolueettomuus ja tasapuolisuus ei ole toteutunut, eikä valtuutetuille ole annettu päätöksenteon pohjaksi oikeita ja riittäviä tietoja”

Laki kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta 304/2003 § 17 1 ja 2 mom. kuuluvat seuraavasti: Viranhaltijan on suoritettava virkasuhteeseen kuuluvat tehtävät asianmukaisesti ja viivytyksettä noudattaen asianomaisia säännöksiä ja määräyksiä sekä työnantajan työnjohto- ja valvontamääräyksiä.

Viranhaltijan on toimittava tehtävässään tasapuolisesti ja käyttäytyttävä asemansa ja tehtävänsä edellyttämällä tavalla.

Kaupunginhallitus katsoo, että sivistysjohtaja Juhani Tolosen toiminnassa ei ole minkäänlaisia viitteitä siitä, etteikö hän olisi suorittanut virkasuhteeseensa liittyvät tehtävät kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain mukaisesti. Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että yritysvaikutusarvion tilaamisesta on päättänyt kouluverkkotyöryhmä ja se on myös hyväksynyt MW-Kehitys Oy:n toteuttaman yritysvaikutusten arvion riittäväksi kuten myös sivistys- ja kulttuurilautakunta, kaupunginhallitus ja kaupunginvaltuustokin.

Mänttä-Vilppulan kaupunginhallitus katsoo, että kouluverkkopäätöksen valmistelu on ollut kuntalain, hallintolain ja muun lainsäädännön mukaista. Valmistelutyötä ovat tehneet laajasti kunnan eri viranhaltijat osana virkatehtäviään. Tämän lisäksi lisäselvityksiä on tilattu kulloisenkin asian asiantuntijatahoilta. Mikäli kouluverkkotyöryhmä, sivistys- ja kulttuurilautakunta, kaupunginhallitus tai valtuusto olisivat katsoneet, että valmistelu olisi ollut riittämätöntä tai virheellistä, olisi asia tullut palauttaa valmisteluun. Koska asiaa ei kuitenkaan ole palautettu valmisteluun, ovat kouluverkosta päättäneet eri toimielimet katsoneet, että kouluverkkoselvitystä koskeva valmistelu on ollut riittävä

Mänttä-Vilppulan kaupunginhallitus katsoo, että valituksen alaisen Mänttä-Vilppulan kaupunginvaltuuston päätöksen 19.2.2024 (§ 10) kumoamiseen ei ole kuntalaista, hallintolaista eikä muustakaan lainsäädännöstä johtuvaa syytä. Päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt kunnanvaltuusto ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös ole muutoinkaan lainvastainen. Keskeiset huomioon otettavat säännökset ovat hallintolain säännökset selvittämismenettelyistä sekä

vaikuttamismahdollisuuksien varaamisesta. Lisäksi kuntalain ja hallintolain esteellisyyssäännökset tulee huomioida.

Kunnalla on oikeus päättää ylläpitämiensä koulujen toiminnasta ja toiminnan lopettamisesta. Kunta on suorittanut lainsäädännössä edellytetyt ja päätöksentekoprosessiin kuuluvat tiedotus- ja kuulemistoimet asianmukaisesti. Vaihtoehtoja on selvitetty laajasti ja kuntalaisten mielipiteet on otettu laajasti huomioon asian valmistelussa ja päätöksenteossa.

Koska kunnanvaltuuston jäsenten enemmistö on hyväksynyt 19.2.2024 § 10 sisältöisen päätöksen, voidaan arvioida, että suoritettavat valmistelutoimenpiteet ovat olleet vähintään valtuuston jäsenten enemmistön mielestä riittävät ja tuottaneet päätöksentekoa varten riittävät tiedot.

Kuntalain 53 §:n 1 momentin mukaan kunnanhallituksen on valmisteltava valtuustossa käsiteltävät asiat. Valtuustoasioiden valmistelusta ei ole muutoin erikseen laissa säädetty. Arvioitaessa sitä, onko valtuustolla ollut riittävästi tietoa asian ratkaisemiseksi, on huomioitava, että valtuuston itsensä harkintavaltaan kuuluu päättää, pitääkö se kunnanhallituksen suorittamaa valmistelua riittävänä, vai haluaako se palauttaa asian kunnanhallitukselle uutta valmistelua varten. Hallintolain 31 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarvittavat tiedot ja selvitykset. Viranomaisen tulee hankkia kaikki ne selvitykset, joilla se arvioi olevan merkitystä asian ratkaisemisen kannalta. Selvityksen laatu ja laajuus riippuvat aina kulloinkin käsiteltävänä olevan asian luonteesta. Valtuuston harkinnassa on näin ollen ollut tässäkin tapauksessa se, mitä ja minkä laajuista selvitystä se pitää riittävänä asian ratkaisemiseksi.

Päätösehdotuksen valmistelu on ollut riittävä ja että perusopetus kunnassa myös kouluverkon supistamisen jälkeen voidaan järjestää perusopetuslain edellyttämällä tavalla. Valtuuston päätöksen perustelut ovat käyneet ilmi päätösehdotuksen liitteinä olleista asiakirjoista. Valtuusto on harkintansa mukaan voinut päättää koulujen yhdistämisestä. Päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä eikä päätös ei ole ollut kuntalain (365/1995) 90 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla lainvastainen.

Asian ratkaisevan toimielimen toimivaltaan kuuluu arvioida, pitääkö se suoritettua valmistelua sisällöllisesti riittävänä asian ratkaisemiseksi. Kaupunginvaltuusto on asiassa suoritettua valmistelun pohjalta ottanut asian ratkaistavakseen ja pitänyt siten asiassa saamiaan selvityksiä riittävinä, jotta se on voinut päättää kouluverkkoasiasta. Asian valmistelua ja esittelyä ei edellä todetun perusteella voida pitää sillä tavoin puutteellisena tai harhaanjohtavana, ettei kaupunginvaltuustolla olisi ollut edellytyksiä arvioida kaupunginhallituksen esityksen sisältöä ja merkitystä. Kaupunginvaltuustolla on edellä selostetun asian valmistelun perusteella ollut asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot ja selvitykset. Laissa ei ole säädetty, että kouluverkkoa koskevien ratkaisujen valmistelun yhteydessä tulisi tehdä erillinen selvitys asian ratkaisun vaikutuksista yrityksiin. Nyt yritysvaikutusten arvio on toteutettu kaupungin omaa ohjeistusta laajempaan ja laadukkaampaan.

Edellä esitettyihin seikkoihin perustuen kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuuston päätöstä 19.2.2023 § 10 ei kumota. Lisäksi kaupunginhallitus

esittää hallinto-oikeudelle, että toimenpidekieltoa ei määrätä Mänttä-Vilppulan kaupunginvaltuuston päätökselle 19.2.2024 § 10.

MÄNTTÄ-VILPPULAN KAUPUNGINHALLITUS